

Kulturföreningen Backa-Zanzibar

KBZ inledde sitt biståndsarbete 2006. Under de gångna 16 åren har föreningen samlat in en miljon kronor som inneburit betydelsefulla förbättringar av sjukvården i byn Uroa på Zanzibar.

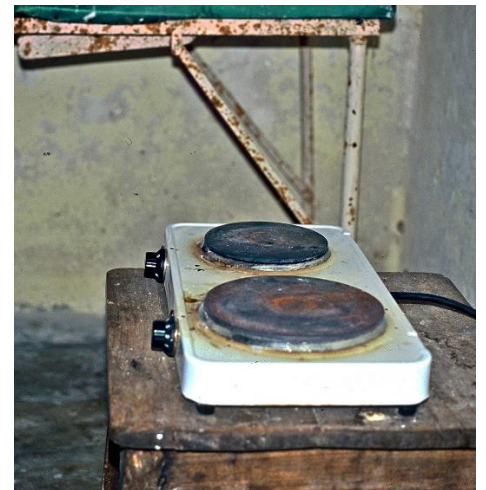
Fyra anledningar att hjälpa

1. Minskar klyftorna mellan rika och fattiga
2. Även en liten insats ger ringar på vattnet
3. När vi hjälper utvecklas vänskapsrelationer
4. Vi lär oss att förstå varandra

2006 reste vi för första gången till Zanzibar. Vi bodde på hotell i byn Uroa. Vid ett tillfälle besökte vi byns sjukstuga och möttes av den mycket vänliga sjuksköterskan Sijui Omar. Hon visade oss runt. Snart förstod vi att utrustningen var oerhört torftig. Det enda som fungerade var en febertermometer, allt annat var trasigt eller saknades. Medicinerna bestod av malariatabletter. Vi förstod att Sijui var kunnig men saknade resurser. Därför bestämde vi oss för att försöka få igång ett hjälparbete och bad Sijui skriva en prioriteringslista. Överst stod förlossningsrum. Oj, klarar vi det? Vi tänkte bara, sade inget.

En knölig sjukvårdsbreds i ett förrådsrum.

Två kokplattor, en trasig, tillgång till ström varierade.

Hemkomna från vår resa berättade vi för våra vänner att vi tänkte starta en insamling till sjukstugan i Uroa. Många ville stödja idén. Det blev försäljning, föreläsningar i skolor och

föreningar, bidrag från svenska kyrkan, stöd från en politisk organisation och två ordenssällskap. På initiativ av eleven Karolina Duell anordnade Gustaf Adolfsskolan i Alingsås operation dagsverke till förmån för projektet och fysioterapeuten Heléne Olivegren anordnade danstillfällen där hela intäkten gick till sjukvården i Uroa. Och många individuella gåvor från generösa personer. Allt gick bättre än vi vågat hoppas.

Under åren 2008 – 2018 anordnade vi 6 resor till Uroa. Varje gång hade vi sällskap av tio till femton medresenärer.

När vi avslutade biståndsprojektet 2023 hade vår förening fått ekonomiskt stöd upp till en miljon kronor. De pengarna räckte till förlossningsrum, framdraget vatten, toaletter, övrig sjukvårdsutrustning, medicin och Solvatten.

Föreningen kunde skicka ner ca fyrahundra behållare avsedda för familjebruk. Solvatten är en enkel och effektiv metod för att rena vatten till dricksvatten. (Läs mer på [GOOGLE](#).)

Sjuksköterskan Sijui Omar förstod direkt vilken tillgång Solvatten kunde bli för Uroas invånare.

Två kvinnor strålade av glädje när de fick en vattenbehållare som deras familjer fick dela på.

2008 reste vi ner igen. Vi hade fått in mer pengar än vad vi trodde var möjligt. Det visade sig att bygget av förlossningsrummet med utrustning kostade mycket mindre än vad det hade gjorts i Sverige. Vattentorn byggdes, brunn grävdes, elektrisk pump monterades och 3 tvättställ sattes upp i sjukstugan. Allt var klart till en kostnad av ca 30 000 kr.

2010 var det dags för en ny resa. Även denna gång hade vi sällskap av ett tiotal medresenärer.

2012 års resa blev en vändpunkt i föreningens biståndsarbete. En av våra medlemmar, Arne Olsson, hade sett ett inslag på TV om en svensk vattenrenare, Solvatten, uppfunnen av forskningsassistenten Petra Wadström. Det är en mycket enkel konstruktion som är lätt att använda. Vi hade med oss sex exemplar som handbagage. Vi visade upp dem för Sijui som direkt förstod hur värdefull den enkla behållaren var

Dagen därpå hade Sijui samlat ihop flera kvinnor på sjukstugan där de skulle få se hur lätt det gick att få rent vatten. I små muggar hällde hon upp det nyss renade vattnet som kvinnorna fick provsmaka. De blev imponerade. Med Solvatten skulle de slippa samla ved, elda och koka bara för att få rent vatten. Med Solvatten var det bara att hälla vatten i dunken, lägga den i solen två till tre timmar och sedan dricka.

Vi lovade börja en insamling för att få ihop pengar till att sända en pall med 72 behållare till Uroa. Kostnaden inklusive frakt skulle uppgå till ca 90 000.

Efter succén när några av byns kvinnor fick testa det renade vattnet var det klart för oss att börja insamlingen. Det tog två år att få ihop så att vi kunde sända första pallen utöver medel till mediciner som vi bidrog med.

2016 kom vi till Uroa nästan samtidigt som vår andra sändning av Solvatten anlände. Vattenrenaren delades ut, i första hand till barnfamiljer och äldre personer.

Ali Hassan gladdes åt att familjerna i Uroa på ett enkelt sätt skulle få rent vatten.

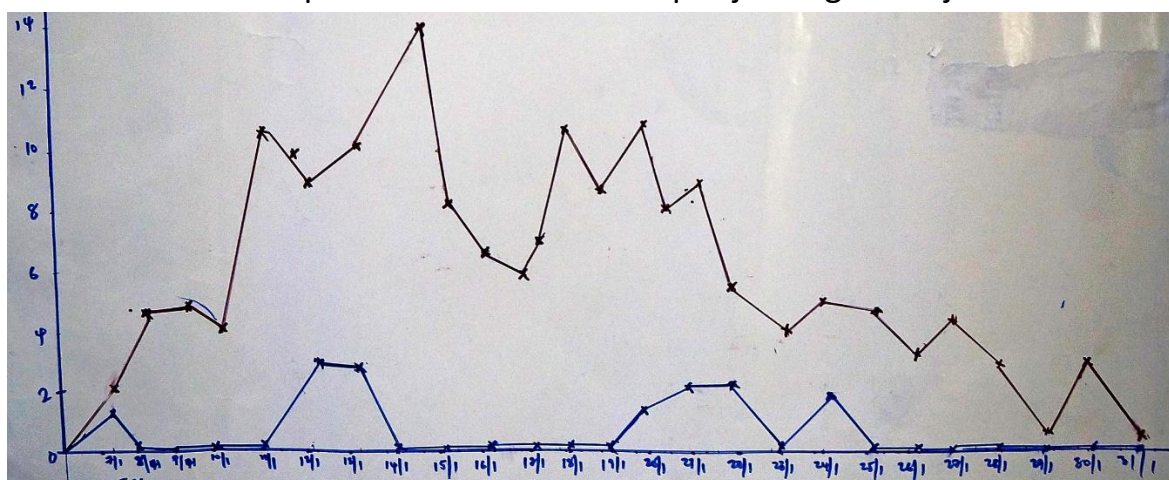
Glädjestrålade mödrar med en behållare som de får samsas om.

I januari hade hela Zanzibar drabbats av en koleraepidemi. Många avled. Uroa var ett undantag. **Ingen** av byns invånare miste livet av koleran. Några insjuknade men botades på

sjukstugan där de isolerades och hade tillgång till Solvatten. Detta var en tydlig signal om vilken effekt vattenrenaren har.

Som mest fanns 14 patienter som vårdades på sjukstugan. 31 januari var alla friska igen.

2017 i april inträffade en stor förödelse under våldsamma skyfall över hela Zanzibar. Stora delar av tak och väggar på sjukstugan i Uroa rasade samman. Även mycket av inredningen förstördes. Hade elva års arbete varit förgäves? Sijui skrev att Hälsoministeriet lovat att bygga upp sjukstugan igen och att den skulle bli större. Vi vill gärna tro att vår hjälp påverkat ministeriets beslut.

KBZ hjälpte till ekonomiskt med anskaffning av en del av den medicinska utrustningen, kylskåp och mediciner. Medicinförrådet var helt förstört.

Sjukstugan i oktober 2017

I februari året därpå togs denna bild. Den nya sjukstugan hade byggts på stommen av den gamla. Utbyggnaden består av den del som omfattas av de två öppningarna till vänster.

2018 reste vi åter till Uroa, mycket nyfikna på hur det nya huset skulle se ut. Vi var imponerade av det arbete som hantverkarna utfört.

Sijui talade om hur det var tänkt att bli. En mycket viktig åtgärd var att huset var indelat i tre delar avskilda från varandra för att undvika smitta. Del ett skulle bli förlossningsrum, del två användas för allmänsjukvård och vaccinationer medan del tre var avsedd för patienter med smittsamma sjukdomar. Varje avdelning hade egen toalett. Vi var imponerade av planeringen och vi tror att Sijui har påverkat utformningen av byggnaden. Ytterligare några månader skulle det ta innan huset stod färdigt och kunde tas i bruk. Under tiden bedrevs sjukvården i en provisorisk byggnad.

Bakom dessa väggar, i mörka rum, utan belysning, utan vatten och bristfällig utrustning bedrevs sjukvård under nästan två års tid. Arbetsförhållandena var påfrestande för

personalen som drabbades av sjukdomar. De avlöste varandra. När en kunde lämna sjuksängen stod nästa på tur att lägga sig. Vikarier var ett okänt begrepp. Att ställa krav på åtgärder för att förbättra arbetssituationen var inte möjligt. På skylten vid sidan om dörren på den provisoriska sjukstugan står det: "Hälsocentral". Väntrummet var en sandhög. Kvinnorna väntar på att få sina barn vaccinerade.

2019 stod den nya sjukstugan eller rättare hälsocentret i Uroa, klart för användning.

Väntrummet i den nya byggnaden är bekvämare än sandhögen.

Hälsomyndigheten på Zanzibar har det övergripande ansvaret för sjukvården på hela ön. Hälsoministeriet tar ett större ansvar för verksamheten än de gjorde när KBZ för 16 år sedan startade biståndsarbetet.

Ali Hassan, Uroas hövding är en viktig länk mellan sjukvården i Uroa och hälsoministeriet i Zanzibar Town.

Mari och Karl med den första Solvattendunken som vi tog med till Uroa 2012.

Högra bilden: Sjuksköterskan Sijui Omar.

Med de insamlade pengarna från Sverige kan Sijui förverkliga sina intentioner som i hög grad förbättrar hälsoläget för Uroas invånare.

Kulturföreningens samarbete med både Sijui Omar och Ali Hassan har varit av stor betydelse för ett fungerande biståndsarbete. Alis mandatperiod avslutades 2020. Vi hoppas den nye hövdingen kommer att vara en lika positiv bekantskap för Uroas folk och vår förening.

Sijui skrev den 17 juni 2022.

Kära vänner Mari och Karl!

Jag hoppas ni och era vänner har det bra. Jag, min familj och personalen mår bra.

Nu är det mycket kallt på Zanzibar, även Uroa domineras av den kyliga årstiden. Jag väntar med att stiga upp tills solen kommer för att jag har attacker av astma och mycket snuva.

Varje vecka får jag injektioner av astmamedicinen Triam.

Angående covid 19-vaccinationer sätter vi på Uroa hospital igång med att vaccinera alla invånare i byn som önskar bli vaccinerade. Många invånare förstår nu hur viktigt det är att låta vaccinera sig.

På Uroa hospital har vi inga problem med medicin längre. Alla inköp är gjorda. Vi har tillgång till alla tester för socker, hemoglobin, albumin och syfilis för gravida kvinnor. Jag säger tack igen för detta.

Angående grinden till soporna är det fortfarande inte åtgärdat. Kanske kan jag få den reparerad denna vecka.

Åter tack för den hjälp vi får till vår sjukvård i Uroa. Gud önskar er en god hälsa och ett långt liv.

Inget mer för tillfället. Våra bästa hälsningar till alla vänner i Sverige

Jag Sijui Omar

Kommentarer till Sijuis text

När Sijui skriver att det är mycket kallt på Zanzibar motsvarar det svensk sommar 20-25 grader.

Klimatförändringarna är påtagliga på Zanzibar. Regnperioderna blir allt varmare och torrperioderna kallare.

Sijui har haft besvär med astma i många år. En vanlig sjukdom på dessa breddgrader.

Att vaccinationer mot covid 19, efter lång väntan, kommit igång är glädjande. Dröjsmålet beror bl.a. på att Tanzanias förre president Magufuli förbjöd vaccinationer. "Det räcker att be till Gud" var hans budskap. 2021 dog han i sviterna av Covid 19. Efterträdaren Suluhu lovade att befolkningen skulle få tillgång till vaccin. Nu finns vaccinet på plats.

Fortfarande finns hos många människor en tro på att traditionell afrikansk behandling är bästa läkemedlet. Vi vet att Sijui lagt ner mycket arbete på att övertyga invånarna i Uroa om vikten av att låta sig vaccineras.

Syfilis är mycket ovanlig hos oss, men ganska, till mycket, vanlig i många andra länder. Om en gravid kvinna har syfilis riskerar fostret att smittas.

Sjukdomen botas framgångsrikt med antibiotika.

Efter detta meddelande från Sijui är grinden till soporna åter på plats.

Lärdomar av våra resor

Efter åtta resor till Uroa har vi fått flera vänner och varit i deras hem. Ofta har man inga möbler utan sitter på golvet. När vi oviga västerlänningar blivit bjudna på mat och lyckas ta oss ner på golvet har vi skrattat hjärtligt tillsammans.

Vi har tagit del av varandras livsstilar, ökat förståelsen för varandra, insett att afrikansk tidsuppfattning är något helt annat än vår västerländska, förstått hur viktigt det är att bry sig om varandra och att vänskap innebär ett skydd när livet tar en oväntad vändning.

